

A karácsonyfa állítás szokása; Angyalka kerül a tetejére

A karácsonyfa-állítás az egész világon elterjedt szokás, ám viszonylag fiatal hagyományról van szó.

A karácsonyfa állítás szokása; Angyalka kerül a tetejére

A karácsonyfa-állítás az egész világon elterjedt szokás, ám viszonylag fiatal hagyományról van szó.

A történet a XVI. században Elzászban kezdődött. Itt állították az első fenyőfát, és a paradicsom jelképeként érett, piros almákkal díszítették. Elzász ódon városkaiban, falvaiban azóta is virágzik, évről évre terebélyesedik az ünnepváráshoz kapcsolódó szokások kultusza.

Magyarországon a karácsonyfa csupán a XIX. század második felétől lett népszerű, először a jómódú nemesi családokban terjedt el, majd a XX. század elejétől egyre többen díszítettek fel otthonukban egy kis fenyőt vagy ágacskát az ünnep alkalmával. Mára nincs olyan otthon, ahova ne jutna legalább egy szimbolikus fenyőág karácsony idején.

A díszítés sokat változott az idők folyamán. A kis gyertyák a Három Királyoknak utat mutató csillagot szimbolizáltak, amelynek segítségével végül megtalálták a jászolban fekvő kis Jézust.

Régebben fából és textilből készültek a díszek, a fa csúcsára angyalkát vagy csillagot tettek és piros almát, diót akasztottak az ágakra. A szaloncukor később került fel csak a fára. Aztán jöttek a modern izzókészletek, színpompás műanyag díszek, gömbök, és a csillagszórók is.

Manapság azonban már nem divat a szívárvány minden színében csillogó fa. A díszítésben egyre inkább a természetesség dominál és sok helyen újra divatba jöttek a kézzel készített díszek, mézeskalácsok és szalmacsillagok. Általában egy szín dominanciájára törekednek legtöbben, ez lehet arany, piros, fehér-ezüst, vagy kék. A díszítésnél fontos, hogy ne essünk át a ló túlsó oldalára, és ne halmozzuk túl a fánkat.

Az „igazi vagy mű” kérdésről szóló vitát idáig még nem sikerült egyértelműen eldönteni, abban azonban még a legradikálisabb környezetvédők is egyetértenek, hogy az igazi fenyőfa még mindig jobb választás, személyes és közegészségügyi szempontból is.

Néhányan, akik kiállnak a műfenyő mellett, azzal érvelnek, hogy azokat minden évben újra használják, így kevesebb szemetet termelnek. A műfenyő azonban polivinil-kloridból (PVC, vagy vinil), a környezetre egyik legveszélyesebb petróleumszármazékból készül.

Ezen kívül a PVC előállítása során sok ismert rákkeltő anyag, például dioxin, etilén-diklorid vagy vinil-klorid keletkezik, szennyezve ezzel a gyár közelében lévő területeket. A legtöbb ilyen

gyár Kínában található; az ezekből kikerülő műfenyők 85%-át az Egyesült Államokban értékesítik. A munkakörülmények ezekben a gyárakban nem biztosítják a dolgozóknak a káros anyagok elleni védelmet.

Ezenfelül a műfenyő ólmot és egyéb veszélyes anyagokat is tartalmaz, amelyek az egyébként kemény PVC megmunkálhatóságát teszik lehetővé. Laboratóriumban végzett állatkísérletek során ezek az anyagok beépültek a májba és a vesébe, és idegrendszeri és szaporodási károsodásokat idéztek elő. Az amerikai Gyermkegészségügyi Koalíció arra hívja fel a figyelmet, hogy a műfenyő ólomtartalmú szennyeződések bocsáthat ki, amelyek megtelepszenek az ágakon, illetve beboríthatják az ajándékokat és a padlót a fa alatt. Mindenképpen tartsuk be a fa címkéjén található utasításokat: kerüljük e részecskék beszippantását, illetve szájba jutását.

Az igazi fenyők elleni elsődleges érv az, hogy ezeket mint mezőgazdasági termékeket állítják elő, ezért az általában nyolcéves termesztési ciklusuk során többször kell műtrágyát kijuttatni a termőterületekre. Ezért a termesztés során és később, a szemétre kerülésükkor is veszélyt jelentenek a vízkészletre. Az ünnepek után a karácsonyfák nagy része a szemétkerül, és nagy mennyiségű hulladékot képez, amelynek megfelelő kezelésére az önkormányzatok nincsenek kellően felkészülve, így nem tudják komposztálni sem.

A karácsonyfában való gyönyörködésnek leginkább környezetbarát módja, hogy gyökeres fenyőt vásárolunk vagy kölcsönözünk egyenesen a termesztőtől. Amikor az ünnepnek vége, egyszerűen kiültetjük a kertbe, vagy visszavisszük a kölcsönzőbe. Mivel a fák télen nyugalmi állapotban vannak, egy hétnél tovább ne tartsuk gyökeres karácsonyfánkat a meleg szobában, mert a fa életre kel és elkezd növekedni. Ha ez megtörténik, akkor sajnos nagyon kevés az esély arra, hogy a hidegbe kiültetve túlélje a telet.

Visszaváltható fenyők

A Székesfehérvári Álláskereső Egyesülete immár ötödik alkalommal, újra megrendezte a Visszaváltható Karácsonyfa Akciót. 150 db 80-120 cm földlabdás fenyőt adtak bérbe.

A Rügyecskék Alapítvány is megrendezte Visszaváltható Karácsonyfa-akcióját, december 17-22 között, Erzsébet téren, a Gödör Klubnál. A kínálat: szerb lucfenyő, normann fenyő, ezüsfenyő, összesen 280 db, méretük: 60-80 cm. A fenyőfák ára: 4000 Ft, visszahozatalkor 1500 Ft-ot adnak vissza. A visszaváltás pontos időpontjáról a helyszínen tájékoztatnak.